

F. t. beslutn. om gennemgang af folketingets arbejdsformer m. v.

denne udvikling, hvad enten det drejer sig om datamaskiner, farvefjernsyn, den voksende bilpark, nye flyvemaskiner, nye arbejdsmidler eller nye forbrugsgoder.

Hertil kommer, at store områder som f. eks. lønfastsættelse på det private arbejdsmarked, den driftsøkonomiske side af produktionsprocessen afgøres uden om lovgivningsmagten.

Der gør sig med hensyn til lovgivningsarbejdet en række bindinger gældende: For det første er der en retsregel om, at når et område én gang er ordnet ved lov, skal det også fremtidig ordnes ved lov. Heraf flyder der megen uoverskuelighed og mangel på sammenhæng.

Endvidere må det nævnes, et omfanget og detaljertheden af lovgivningen varierer stærkt. På nogle områder lovgives der meget detaljeret (det gælder f. eks. retsplejen og undervisningsområdet), medens man på andre områder (f. eks. landbrugsstøtten) kun har vage lovregler.

Langt de fleste lovforslag kommer som fuldt udarbejdede forslag fra centraladministrationen. Private lovforslag, dvs. forslag udarbejdet af individuelle medlemmer, partigrupper eller dele af partigrupper, er sjældnere og bliver endnu sjældnere til lov.

En del af de lovforslag, der fremtræder som centraladministrationens, er ikke i egentlig forstand udarbejdet her, men kommer fra kommissionsbehandling via centraladministrationen til folketinget.

Selv om de fleste lovforslag er udarbejdet af centraladministrationen eller i kommissioner, er der selvsagt betydelig forbindelse mellem indholdet af disse lovforslag og andre faktorer; her må nævnes partiprogrammerne, erhvervsorganisationer m. v.

Hvis det drejer sig om lovgivning, der knytter sig til bestemte professioner, vil mønstret antage karakter derefter. Således kan reformer inden for undervisningsvæsenet ofte henføres til undervisningsinstitutionernes egne folk. Noget lignende gælder hospitalsvæsenet og social forsyning. Alt i alt må det siges, at folketingets indflydelse på, hvilke lovforslag der fremsættes, er meget beskedent. De fleste lovforslag kommer fra centraladministrationen i tilfældig rækkefølge alt efter, hvornår de er blevet færdige.

Der er ringe sammenhæng i folketingets arbejde. Langt de fleste af de 2-300 fremsatte forslag kommer fra regeringen. De fremsættes, efterhånden som centraladministrationen får dem færdige, dvs. sjældent i en bestemt orden, hvoraf der fremgår nogen sammenhæng mellem de enkelte forslag.

Hertil kommer, at rytmen i arbejdsgangen er

stærkt svingende. I begyndelsen af folketingsåret er udvalgsarbejdet træt. Aktiviteten stiger fra januar til april, og i de sidste måneder før grundlovsdagen antager arbejdet et hektisk præg.

Som folketingsarbejdet har udviklet sig, må det erkendes, at det er svært for såvel folketingets medlemmer som befolkningen at få et virkeligt overblik over folketingets virksomhed.

Den synes i høj grad at være et resultat af en proces, hvor der savnes egentlig indbyrdes sammenhæng. Det er derfor svært at opfatte lovgivningen og debatten som et meningsfyldt led i hele samfundsudviklingen.

Ad 2. Folketinget og centraladministrationen.

Centraladministrationen har en dobbelt opgave. Den skal for det første føre de beslutninger, som folketinget har truffet, ud i livet, og den skal for det andet forberede centraladministrationens fremtidige beslutninger, specielt dem, regeringen forelægger for folketinget.

Set fra folketingets side er der stor forskel på disse to opgaver. Folketinget skal følge med i og kontrollere centraladministrationens udførelse af folketingets beslutninger. Den anden opgave angår direkte folketingets væsentligste funktioner. Da de beslutninger, folketinget træffer, i alt væsentligt sker på regeringsinitiativ, er resultatet, at centraladministrationen også forbereder folketingets afgørelser. Her møder man en afgørende faktor i den sædvane og tradition, der er for at betragte centraladministrationen som regeringens rådgivere og ikke som folketingets. Konsekvensen er, at folketinget i princippet kun har adgang til information og opstilling af alternativer fra centraladministrationen via vedkommende minister.

Dette er i høj grad diskutabelt, og det er uden for enhver tvivl, at det er en svækkelse af folketingets muligheder.

Det er af interesse at se, hvorledes man inden for EF har fundet en løsning, der synes mere tidssvarende. Det drejer sig her om forholdet mellem Kommissionen (hvis funktioner i denne sammenhæng nærmest må sammenlignes med de nationale regerings) og Europaparlamentet. Når Kommissionen har fremlagt et forslag, som Parlamentet skal tage stilling til, bliver forslaget henvist til det relevante parlamentsudvalg og her gælder det, at de pågældende udvalg og deres ordfører til rådighed har embedsmænd fra Parlamentets generalsekretariat, som bistår dem ved udarbejdelsen af Parlamentets indstilling. — Selv om man under arbejdet med sagen i udvalgene tilkalder Kommissionens medlemmer og deres embedsmænd, når det skønnes nød-